

POVRCHOVÉ ÚPRAVY KAMENE

Přírodní kámen v deskách je možné možné opatřit množstvím povrchových úprav. Konečný povrch má vliv jak na estetiku konečného výrobku, tak i na fyzikální vlastnosti kamene, které jsou důležité především z konstrukčního hlediska: protiskluznost, omyvatelnost, odolnost proti zanešení nečistotami, nebo např. možnost ochrany před postřikem grafitti.

Jakákoli povrchová úprava má vliv na barevnost kamene, která je ve velké většině rozdílná, je-li materiál mokrá nebo suchý.

Povrchové úpravy kamene jsou poslední fází z celé řady postupů, kterými jsou z velkých bloků vyráběny desky. Každý povrch má svůj specifický postup, nástroje a chemické látky přidávané pod leštící kotouče. Jedna změna v celkovém postupu mění konečnou podobu povrchu opracované horniny.

Kamenné desky, pocházející přímo z továren na zpracování kamene, jsou v základním provedení opatřeny **lesklou povrchovou úpravou**. Lesk vyzdvihuje původní barevnost minerálů tvořících horninu. Následnou vhodnou penetrací může být barva kamene ještě sytější po dlouhou dobu.

Hrubé povrchové úpravy dodávají materiálům šedavé odstíny. **Broušený povrch** je velmi hrubý, vhodný pro pochůzí plochy, které mohou navlhnout nebo namrznout. S vlhkostí však materiál mění výrazně svou barevnost, která se blíží intenzitě leštěného povrchu.

Antikovaný materiál je co do konečné hrubosti povrchu mezistupněm mezi materiálem leštěným a broušeným. Na broušený povrch jsou vstřikovány chemické látky, které spolu s kartáčováním obrušují ostrá zrna při povrchu desky. Výsledný **antikovaný povrch** je výrazně strukturovaný obdobně jako broušený, avšak na omak je příjemně hladký. Vhodnou penetrací lze dosáhnout příznivých barevných účinků materiálu.

Tři výše zmíněné povrchové úpravy jsou vyráběny běžně, bez nutnosti objednání. Další povrchové úpravy jsou vyráběny na základě objednávek, které daná továrna obdrží. Doba dodání se tedy nepatrně prodlužuje.

Jemné povrchové úpravy:

- opracování povrchu s největším rozdílem 0,5 mm mezi výstupky a prohlubněmi (například leštěná, broušená nebo řezaná diamantovým kotoučem nebo břitem)
 - leštěný povrch
 - řezaný povrch
 - antikovaný povrch
 - satinato
 - leather coat

Hrubé povrchové úpravy:

- opracování povrchu s větším rozdílem než 2 mm mezi výstupky a prohlubněmi (například opracovaná pemrlicí, obrobením, pískováním nebo upravená plamenem)
 - broušený povrch
 - opalovaný povrch
 - tryskaný povrch
 - pemrlovaný povrch

Důležité je uvědomit si, že ne všechny materiály je možné opatřit požadovanou povrchovou úpravou. Rozdílné povrchy je možné vyrobit na žulách, jiné zase na mramorech a vápencích. Vápence a mramory obecně jsou náchylnější k mechanickému poškození. Zacházení s nimi je proto náročnější a vyžaduje použití jiných chemických látek a obráběcích nástrojů, některé povrchové úpravy není možné aplikovat vůbec.

Použitá literatura:

ČSN EN 1341 Desky z přírodního kamene pro venkovní dlažbu - Požadavky a zkušební metody
březen 2003

Kamenictví, Tradice z pohledu dneška

Prof. R. Jundrovský, uspořádal a nově doplnil Ing. Erik Tichý
vydala Grada Publishing, spol. s r.o.
druhé, upravené a doplněné vydání
Praha 2001

KÁMEN od horniny k soše

Jiří Slouka
vydala Grada Publishing, a.s.
první vydání
Praha 2007